

2025-10-01

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se

alicia.eklund@regeringskansliet.se

Bankföreningens synpunkter på betänkandet Folkbokförings- verksamhet, biometri och brottsbekämpning (SOU 2025:75)

Svenska Bankföreningen har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerat betänkande och vill med anledning av det framföra ett antal synpunkter. Synpunkterna avgränsas till hur förslagen kan stärka folkbokföringsverksamheten.

1. Bankerna är förlitande part till uppgifter från folkbokföringen och SPAR och bankernas identitetskontroller bygger på två delar:

- 1) Att staten garanterar identiteten och,
- 2) Att utfärdaren tillhandahåller verktyg för att kontrollera id-handlingen.

Åtgärder som stärker de två processerna är positivt för hela samhället. Staten behöver alltså säkerställa både utfärdandeprocess och kontrollmöjligheter.

Se framställning den 20 juni 2023, *Skärpta åtgärder för utfärdande av id-kort* hur för Bankföreningen anser att området bör hanteras i Sverige:

<https://www.financesweden.se/om-oss/aktuellt/aktuellt-fran-bankforeningen/skarpta-atgarder-for-utfardande-av-id-kort/>

2. Ett exempel på den första delen (att staten garanterar identiteten) är att ju fler avvikelser myndigheter kan hitta vid fastställande av identiteter, desto färre problem bör uppstå senare. Exempelvis när utnyttjade identiteter används i allt från målvakter till kreditbedrägerier.

För att säkerställa tilltron till uppgifterna i SPAR finns idag ett behov att utöka möjligheterna till kontroll genom biometri. Sveriges målsättning bör vara att en (1) fysisk person endast har en (1) identitet i folkbokföringen. Användning av biometri är förmodligen det enda sättet att nå dit.

3. Ett exempel på den andra delen (att utfärdaren tillhandahåller verktyg för att kontrollera id-handlingen) är att när identiteten är fastställd behöver biometriska uppgifter kunna förmedlas ut i samhället för att vara till någon nytta.

Regeringen bör därför vidta två åtgärder:

- Säkerställa att Skatteverkets id-kort förses med MRZ-infrastruktur, enligt ICAO 9303-standarden *Machine Readable Travel Documents*:
https://www.icao.int/sites/default/files/publications/DocSeries/9303_p1_cons_en.pdf
- Skatteverket bör i sin tur utveckla en valideringsfunktion för sina id-kort i form av ett webbaserat gränssnitt för bankerna att använda, liknande det som Polismyndigheten lanserade 2018, *Polismyndighetens e-tjänst Kontroll av pass/nationellt id-kort*:
<https://etjanster.polisen.se/egid/giltighetskontroll/>

Kraven ovan berör även Transportstyrelsens körkort.

4. Enligt utredningen är "risken för fel är störst när en enskilds identitet ska etableras i landet, dvs. vid den grundidentifiering som görs i samband med fastställande av ett personnummer eller tilldelning av ett samordningsnummer" (sid. 409).

Bankföreningen instämmer i den bedömningen. Det handlar om att så långt som möjligt etablera en gemensam nationell utfärdandeprocess för identiteter i Sverige. Det är därför av stor vikt att den processen så långt som möjligt når upp till jämförbar tillförlitlighet som med personer som föds i landet (där risken för fel är låg).

5. Angående förslaget i lagtext (sid. 58).

26 f §

"Skatteverket får lagra ansiktsbild eller fingeravtryck som myndigheten har tagit enligt 26 c § första stycket samt biometriska uppgifter som tas fram ur dessa. Beträffande medborgare i en stat som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-medborgare) får Skatteverket besluta om lagring enligt första stycket endast om det finns anledning att anta att han eller hon vid en identitetskontroll lämnar eller har lämnat oriktiga uppgifter."

och motsvarande (sid. 74).

4 c §

”Skatteverket får lagra ansiktsbild eller fingeravtryck som den myndighet som utför identitetskontrollen har tagit enligt 4 § första stycket.

Beträffande medborgare i en stat som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-medborgare) får lagring enligt första stycket ske endast om det finns anledning att anta att han eller hon vid en identitetskontroll lämnar eller har lämnat oriktiga uppgifter. Slutsatserna bör övervägas ytterligare.”

För Bankföreningen är det oklart varför Skatteverket inte ska få lagra de biometriskas uppgifterna för EU/EES-medborgare. Bankföreningen tillstyrker särskilda yttranden i frågan från Jeanette Thorell, Dan Ekeröth och Alicia Eklund.

6. För orientering remitterade Europeiska banktillsynsmyndigheten (EBA) våren 2025 utkast på förslag till (några av de) tekniska standarder som ska komplettera AMLR. Förslagen, som var ute på remiss till juni 2025, kan påverka bankernas tillämpning av utfärdare och id-kort i Sverige:
<https://www.eba.europa.eu/eba-response/92188?destination=/publications-and-media/events/consultation-proposed-rtis-context-ebas-response-european-commissions-call-advice-new-aml-mandates>

Utkastet till RTS anger att begreppet ”födelseort” i AMLR artikel 22 (1) (a) p (ii) ska bestå av både information om födelseort och födelseland. Födelseort och födelseland är inte information som visas på svenska id-handlingar: passet innehåller ”födelseplats” (vilket är den plats där personens mor bodde när personen föddes – vilket inte nödvändigtvis är samma plats som den plats där personen föddes), men inte födelseland. Nationella id-kort och körkort innehåller inte någon av dessa uppgifter.

Av kraven framgår vilka uppgifter en id-handling ska innehålla och konsekvensen av dessa blir att svenska körkort inte blir en godkänd id-handling, enligt penningtvättsregelverket, så vitt Bankföreningen kan bedöma. Det samma verkar gälla Skatteverkets id-kort. Båda utfärdarna bör därför förse sina id-kort med de uppgifter som krävs för att de i framtiden ska kunna accepteras av bankerna.

7. Ett matchningsregister bör kunna stärka bankernas möjligheter att kontrollera en utlännings identitet. Kvaliteten på ett sådant register beror på styrkan i kopplingen mellan ett utländskt id-begrepp och ett svenskt id-begrepp. När kopplingen finns kommer bankerna att förlita sig på den.

Det bästa vore dock om alla med rätt att uppehålla sig i Sverige har en svensk utfärdad id-handling med biometri och kontrollmöjligheter mot utfärdaren.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Hans Lindberg

Peter Göransson